

УДК 021.84:655.5](477)"2017"

Ганна Братська,
старший науковий
співробітник відділу
наукового
опрацювання
обов'язкових
примірників
Книжкової палати
України

Тетяна Жигун,
старший науковий
співробітник відділу
наукового
опрацювання
обов'язкових
примірників
Книжкової палати
України

Тетяна Устіннікова,
старший науковий
співробітник відділу
наукового
опрацювання
обов'язкових
примірників
Книжкової палати
України

Аналіз стану доставляння обов'язкових примірників видань України в 2017 році

У статті висвітлено результати аналітичних досліджень, проведених у 2017 р., стосовно доставляння суб'єктами видавничої справи й суб'єктами діяльності друкованих ЗМІ обов'язкових примірників (ОП) видань. Показники, що характеризують рівень доставляння ОП у 2017 р., подано в порівнянні з показниками 2016 р. Наведено також відомості про надання видавцями і редакціями ЗМІ звітів про випуск друкованої видавничої продукції.

Ключові слова: видання, державна бібліографічна реєстрація ОП, видавнича продукція, звіт, звітність, обов'язковий примірник, стан доставляння ОП, суб'єкт видавничої справи, суб'єкт діяльності друкованих ЗМІ.

Відділ наукового опрацювання обов'язкових примірників (далі — відділ) Книжкової палати України впродовж 2017 р. проводив аналітичні дослідження стану функціонування чинної в Україні системи обов'язкових примірників (далі — ОП), яка дає змогу здійснювати комплексні заходи для забезпечення фонду Державного архіву друку безоплатними ОП усіх вітчизняних видань та гарантувати їхнє належне зберігання й використання.

Результати спостережень фахівців відділу за повним і своєчасним доставлянням ОП видань надають можливість оцінити рівень їх надходження та порівняти показники, отримані в 2016 і 2017 рр., а також відобразити їх у наукових звітах про виконання науково-дослідної роботи (далі — НДР) і на офіційному сайті Книжкової палати України.

У 2017 р. здійснено державну бібліографічну реєстрацію ОП 104 895 друкованих одиниць (далі — друк. од.) неперіодичних, періодичних і продовжуваних видань, зокрема: 28 848 друк. од. текстових (книжкових, авторефератів дисертацій), нотних, образотворчих, картографічних та 1136 друк. од.

дрібнодрукованої продукції (кишенькові календарі, листівки, буклети, візитки, етикетки, закладки тощо); ОП 63 424 друк. од. газет; ОП 11 353 друк. од. періодичних (крім газет) і продовжуваних видань; ОП 134 од. електронних видань.

У відсотковому вираженні загальна кількість ОП усіх видів видань, що пройшли державну бібліографічну реєстрацію в 2017 р., становить 106,8% до 2016 р. (104 895 у 2017 р. і 98 173 у 2016 р.).

Загальна кількість доставлених і опрацьованих ОП основних видів неперіодичних видань (табл. 1) зменшилась і становить 99,2% до 2016 р. (28 848 друк. од. у 2017 р. і 29 074 у 2016 р.). Натомість кількість ОП газет (табл. 2) збільшилась і становить 111,4% (63 424 друк. од. (1704 назви) у 2017 р. і 56 916 (1694 назви) у 2016 р.). Кількість ОП періодичних (крім газет) і продовжуваних видань (табл. 3) також збільшилась і становить 101,7% (11 353 друк. од. (2511 назв) у 2017 р. і 11 159 (2470 назв) у 2016 р.).

Деталізований порівняльний аналіз стану доставляння ОП основних видів неперіодичних видань у 2016 і 2017 рр. відображено в табл. 1.

Таблиця 1

Стан доставляння ОП основних видів неперіодичних видань: 2016—2017 рр.

Ч. ч.	Види неперіодичних видань	2016 р.	2017 р.	
		Кількість видань (друк. од.)	Кількість видань (друк. од.)	% до 2016 року
Усього, в т. ч.:		29 074	28 848	99,2
1.	Книги і брошури	21 458	22 198	103,3
2.	Автореферати дисертацій	6 234	5 132	82,3
3.	Нотні	159	187	117,6
4.	Образотворчі	1 052	1 183	112,5
5.	Картографічні	171	148	84,8

Дані таблиці свідчать про зростання в 2017 р. кількості доставлених ОП книг і брошур на 3,3%, нотних та образотворчих видань — відповідно на 17,6% та 12,5%. Однак показники доставляння ОП авторефератів дисертацій і картографічних видань знизилися — відповідно на 7,7% та 5,2% у порівнянні з 2016 р.

ОП книг і брошур доставлено більше на 740 друк. од.; нотних і образотворчих видань також більше на 28 і 131 друк. од. відповідно. Менше доставлено ОП авторефератів дисертацій і картографічних видань — на 1102 і 23 друк. од. відповідно.

Аналізуючи своєчасність доставляння ОП книг і брошур, фахівці виявили, що в Книжкову палату України ОП 5035 друк. од. книг і брошур надійшли з запізненням, позаяк їх було випущено значно раніше, а доставлено лише в 2017 році: 83 видання випуску 1991—1999 рр.; 727 — 2000—2015 рр.; 4225 — 2016 р.

У відсотковому вираженні ОП 5035 книг і брошур випуску минулих років становлять 22,7% від загальної кількості доставлених і зареєстрованих ОП (22 198 друк. од.) видань (для порівняння: в 2016 р. було доставлено ОП 5367 книг і брошур минулих років випуску (загальна кількість доставлених ОП — 21 458 друк. од.), що становило 25,0%). Наведені показники свідчать про позитивну динаміку доставляння ОП згаданих видань у 2017 р. у порівнянні з 2016 р.

Серед вітчизняних суб'єктів видавничої справи різних форм власності та сфер управління чільне місце посідають державні видавництва Держкомтелерадіо, які впродовж багатьох десятиліть плідно працюють та мають неабиякий досвід у видавничій галузі. Тому фахівці відділу приділяють значну увагу та досліджують саме їхні видавничі здобутки.

Так, за даними аналітичного огляду щодо виконання державними видавництвами сфери управління Держкомтелерадіо норм Закону України "Про обов'язковий примірник документів" у 2017 р. у Книжкову палату України було доставлено ОП 194 неперіодичних видань, зокрема випуску 2017 р. — 143. ОП інших видань було випущено в попередні роки: 1992 р. — 1; 1998 р. — 1; 2016 р. — 49.

За формами звітності 2017 р. у Книжкову палату України зі 193 видань (1 з яких — випуску 2016 р., інші 192 — 2017 р.) було доставлено ОП 191 видання. Вчасно доставлено ОП 144 видань (1 — 2016 р. випуску, 143 — 2017 р.), натомість ОП 47 видань надійшли з запізненням — в 2018 році. Національне видавництво дитячої літератури "Веселка", м. Київ та ДП "Державне багатoproфільне видавництво "Музична Україна", м. Київ взагалі не доставили ОП 2 видань.

З'ясовано, що найбільшу кількість ОП доставлено такими видавництвами: ДП "Всеукраїнське спеціалізоване видавництво "Світ", м. Львів — 49 друк. од.; ДП "Всеукраїнське державне багатoproфільне видавництво "Каменярь", м. Львів — 42; ДП "Спеціалізоване видавництво "Либідь", м. Київ — 33; ДП "Всеукраїнське державне багатoproфільне видавництво "Карпати" — 23; Національним видавництвом дитячої літератури "Веселка", м. Київ — 11.

Аналізуючи стан доставляння ОП державними видавництвами сфери управління Держкомтелерадіо в 2017 р., встановлено, що найбільш відповідальними були: ДП "Державне спеціалізоване видавництво художньої літератури "Дніпро", м. Київ; Державна наукова установа "Книжкова палата України імені Івана Федорова"; ДП "Спеціалізоване видавництво "Либідь", м. Київ; ДП "Державне спеціалізоване видавництво "Мистецтво", м. Київ, які вчасно надавали квартальні звіти про випуск видавничої друкованої продукції за формою № 1-В (книги) та доставляли ОП.

Три суб'єкти видавничої справи: ДП "Державне спеціалізоване видавництво "Вища школа", м. Київ, ПАТ "Державна акціонерна компанія "Українське видавничо-поліграфічне об'єднання", м. Київ та ДП "Державне спеціалізоване видавництво "Техніка", м. Київ — упродовж 2017 р. не доставляли ОП, позаяк того самого року не здійснювали видавничу діяльність, про що свідчать їхні квартальні звіти. Щоправда, видавництвом "Техніка" доставлено ОП 1 видання, але воно було випущене ще в 1992 р.

Підсумовуючи результати аналітичних досліджень, встановлено, що терміни доставляння ОП порушували: Національне видавництво дитячої літератури "Веселка", м. Київ; Державна наукова установа "Енциклопедичне видавництво", м. Київ; ДП "Всеукраїнське державне багатoproфільне видавництво "Каменярь", м. Львів; ДП "Всеукраїнське державне багатoproфільне видавництво "Карпати", м. Ужгород; ДП "Державне багатoproфільне видавництво "Музична Україна", м. Київ; ДП "Всеукраїнське спеціалізоване видавництво "Світ", м. Львів.

До прикладу: з 11 доставлених у 2017 р. ОП видань, випущених видавництвом "Веселка", лише 4 видано цього року, а ще 7 видань вийшли в 2016 році. До звітів 2017 р. увійшли ОП 8 видань випуску 2017 р., 1 з яких не доставлено, 4 доставлено вчасно, а 3 доставлено вже в 2018 р.

До числа видавців, які несвоєчасно доставляли ОП, належить також видавництво "Світ", яке в 2017 р. доставило в Книжкову палату України ОП 49 неперіодичних видань, але 1 з них вийшло в 1998 р., 7 — у 2016 р. і лише 41 — у 2017 р.

У 2017 р. від ДП "Всеукраїнське державне багатoproфільне видавництво "Карпати", м. Ужгород Книжкова палата України отримала ОП 23 видань: 13 — випуску 2016 р., а 10 — 2017 р. До звітів за 2017 р. увійшли 33 видання випуску 2017 р., з яких ОП 10 видань доставлено вчасно, а ОП 23 видань — лише в 2018 р.

Видавництвами та видавничими організаціями України, що належать до сфери управління інших державних установ, найбільше ОП доставлено: Харківським національним економічним університетом імені Семена Кузнеця — 62 друк. од.; Львівським національним університетом імені Івана Франка — 54; Київським університетом імені Бориса Грінченка — 39; Полтавським університетом економіки і торгівлі — 33; Запорізьким національним університетом — 22; видавництвом Новобузької районної газети "Вперед", м. Новий Буг (Миколаївська обл.) — 17; КП "Ужгородська міська друкарня" — 9; Національною бібліотекою України імені В. І. Вернадського — 8.

Видавцями України інших форм власності найбільше ОП доставлено: ДП "Книжковий клуб "Клуб Сімейного Дозвілля", м. Харків — 1109 друк. од.; ПП "Кристал Бук", м. Київ — 711; ТОВ "Видавництво "Ранок", м. Харків — 566; видавництвом "Навчальна книга — Богдан", м. Тернопіль — 521; ТОВ "Видавництво "Віват", м. Харків — 486; ТОВ "Видавництво "Генеца", м. Київ — 364; редакцією газети "Підручники і посібники", м. Тернопіль — 232; ТОВ "Видавничо-книготорговельна компанія "Самміт-Книга", м. Київ — 160; ТОВ "Побутелектротехніка", м. Харків — 136; ТОВ "Видавництво "Свічадо", м. Львів — 99; ТОВ "Видавництво "Арій", м. Київ — 96; ФОП Євенок О. О., м. Житомир — 76; ФОП Федорко М. Ю., м. Харків — 45; ФОП Лисенко М. М., м. Ніжин — 40.

Упродовж 2017 р. Книжковою палатою України здійснено державну бібліографічну реєстрацію ОП 74 777 друк. од. періодичних і продовжуваних видань, що становить 109,8% до 2016 р. (74 777 у 2017 р. і 68 075 у 2016 р.).

З них опрацьовано ОП 63 424 друк. од. газет (1704 назви, 156 нових) та 11 353 — періодичних (крім газет) і продовжуваних видань (2511 назв, 288 нових).

Аналіз ОП газет, доставлених у Книжкову палату України, виявив, що в 2017 р. кількість ОП газет збільшилася на 6508 друк. од. та становить 111,4% до 2016 р. (63 424 (1704 назви) у 2017 р. і 56 916 (1694 назви) у 2016 р.).

Кількісні показники доставляння областями України ОП газет у 2016 і 2017 рр. подано в табл. 2.

Таблиця 2

Загальний стан доставляння ОП газет (за областями): 2016—2017 рр.

Ч. ч.	Область	2016 р.		2017 р.	
		Кількість назв	Кількість друк. од.	Кількість назв	Кількість друк. од.
1.	Вінницька	90	2 646	84	3 263
2.	Волинська	24	957	49	1 855
3.	Дніпропетровська	164	5 864	153	6 048
4.	Донецька	57	1 942	57	2 299
5.	Житомирська	42	1 459	38	1 679
6.	Закарпатська	33	983	26	1 039
7.	Запорізька	94	3 507	84	3 637
8.	Івано-Франківська	34	1 065	35	1 172
9.	Київська	72	2 566	83	2 597
10.	Кіровоградська	26	1 623	31	1 414
11.	Луганська	31	885	32	1 076
12.	Львівська	50	1 842	48	1 719
13.	Миколаївська	49	2 286	47	2 170
14.	Одеська	48	2 221	52	2 387
15.	Полтавська	65	2 268	65	2 731
16.	Рівненська	27	997	30	1 255
17.	Сумська	32	1 575	38	1 823
18.	Тернопільська	46	1 156	45	1 682
19.	Харківська	94	3 256	86	3 808
20.	Херсонська	62	1 598	62	1 959
21.	Хмельницька	51	1 846	52	1 958
22.	Черкаська	77	1 823	68	2 388
23.	Чернівецька	27	930	26	1 087
24.	Чернігівська	45	1 818	37	1 431
25.	м. Київ	354	9 803	376	10 947
Усього		1 694	56 916	1 704	63 424

Дані таблиці свідчать, що кількість назв газет у порівнянні з 2016 р. збільшилась: у Волинській області — на 25; м. Києві — 22; Київській області — 11; Сумській — 6; Кіровоградській — 5; Одеській — 4; Рівненській — 3; Івано-Франківській — 1; Луганській — 1; Хмельницькій — 1, але зменшилась: у Дніпропетровській області — на 11; Запорізькій — 10; Черкаській — 9; Харківській — 8; Чернігівській — 8; Закарпатській — 7; Вінницькій — 6; Житомирській — 4; Львівській — 2; Миколаївській — 2; Тернопільській — 1.

Найбільшу кількість ОП газет за назвами доставлено з м. Києва (376), Дніпропетровської (153), Харківської (86), Вінницької (84), Запорізької (84), Київської (83) областей.

Проведений аналіз ОП періодичних (крім газет) і продовжуваних видань засвідчує, що в 2017 р. у порівнянні з попереднім роком спостерігається збільшення кількості доставлених ОП видань на 194 друк. од.

У відсотковому вираженні загальна кількість доставлених у 2017 р. ОП періодичних (крім газет) і продовжуваних видань становить 101,7% до показників 2016 р. (11 353 (2511 назв) у 2017 р. і 11 159 (2470 назв) у 2016 р.).

Кількісні показники доставляння ОП основних видів періодичних (крім газет) і продовжуваних видань у 2016 і 2017 рр. подано в табл. 3.

**Стан доставляння ОП періодичних (крім газет)
і продовжуваних видань: 2016—2017 рр.**

Ч. ч.	Види періодичних (крім газет) і продовжуваних видань	2016 р.		2017 р.	
		Кількість назв	Кількість друк. од.	Кількість назв	Кількість друк. од.
1.	Журнали	2 091	9 043	2 046	8 910
2.	Продовжувані видання (збірники)	63	110	72	144
3.	Рекламні видання, бюлетені	184	1 727	202	1 932
4.	Інформаційні видання (експрес-інформація)	27	139	26	117
5.	Календарі	89	100	152	214
6.	Періодичні (крім газет) і продовжувані електронні видання	16	40	13	36
Усього		2 470	11 159	2 511	11 353

У 2017 р. із загальної кількості ОП 11 353 друк. од. (2511 назв) періодичних (крім газет) і продовжуваних видань менше, ніж у 2016 р. доставлено журналів — на 133; інформаційних видань (експрес-інформація) — 22; періодичних (крім газет) і продовжуваних електронних видань — 4. Це спричинено зменшенням кількості назв згаданих видань (2134 назви в 2016 р. та 2085 назв у 2017 р.). Натомість збільшилася кількість ОП продовжуваних збірників — на 34 друк. од.; рекламних видань, бюлетенів — 205; календарів — 114.

У відсотковому вираженні загальна кількість доставлених та опрацьованих ОП періодичних (крім газет) і продовжуваних видань за кількістю друкованих одиниць у порівнянні з 2016 р. становить 101,7% (11 353 — у 2017 р., 11 159 — у 2016 р.), за назвами також становить 101,7% (2511 — у 2017 р., 2470 — у 2016 р.).

Кількісні показники доставляння областями України в 2017 р. ОП основних видів періодичних (крім газет) і продовжуваних видань подано в табл. 4.

У 2017 р. кількість назв періодичних (крім газет) і продовжуваних видань у порівнянні з 2016 р. збільшилась: у Тернопільській області — на 66; Черкаській — 11; Івано-Франківській — 9; Херсонській — 6; Вінницькій — 3; Хмельницькій — 3; Київській — 2; Миколаївській — 2; Полтавській — 2; Чернівецькій — 2; Луганській — 1; Чернігівській — 1, та зменшилась: у м. Києві — на 17; Сумській області — 10; Волинській — 9; Одеській — 5; Донецькій — 4; Львівській — 4; Харківській — 4; Дніпропетровській — 3.

Ситуація, що склалася з доставлянням ОП періодичних і продовжуваних видань у 2016 р., певним чином покращилася в 2017 р.

Переважна кількість редакцій друкованих ЗМІ оперативно відреагували на зауваження фахівців відділу. Хоча ОП окремих міських і районних газет Дніпропетровської, Івано-Франківської, Кіровоградської, Львівської, Чернівецької та Чернігівської областей все ж таки продовжували доставляти із запізненням.

Таблиця 4

**Кількість назв доставлених ОП основних видів періодичних (крім газет)
і продовжуваних видань за областями: 2017 р.**

Ч. ч.	Область	Загальна кількість назв	Кількість назв за видами видань					
			2017 р.					
			Журнали	Продовжувані видання (збірники)	Рекламні видання, бюлетені	Інформаційні видання (експрес- інформація)	Календарі	Періодичні (крім газет) і продовжувані електронні видання
1.	Вінницька	47	42	3	1	—	—	1
2.	Волинська	27	25	2	—	—	—	—
3.	Дніпропетровська	124	107	5	9	—	—	3
4.	Донецька	23	23	—	—	—	—	—
5.	Житомирська	11	11	—	—	—	—	—
6.	Закарпатська	25	23	2	—	—	—	—
7.	Запорізька	46	42	1	1	—	1	1
8.	Івано-Франківська	39	38	1	—	—	—	—
9.	Київська	39	31	2	5	—	—	1
10.	Кіровоградська	13	8	2	3	—	—	—
11.	Луганська	14	12	—	1	—	1	—
12.	Львівська	174	130	16	26	—	2	—

13.	Миколаївська	15	15	—	—	—	—	—
14.	Одеська	107	100	4	—	1	2	—
15.	Полтавська	26	25	1	—	—	—	—
16.	Рівненська	31	29	1	—	1	—	—
17.	Сумська	22	21	1	—	—	—	—
18.	Тернопільська	124	34	—	17	—	73	—
19.	Харківська	301	228	4	14	1	54	—
20.	Херсонська	30	22	2	—	5	—	1
21.	Хмельницька	45	40	1	—	1	3	—
22.	Черкаська	46	43	2	—	—	—	1
23.	Чернівецька	30	29	1	—	—	—	—
24.	Чернігівська	17	13	3	1	—	—	—
25.	м. Київ	1 135	955	18	124	17	16	5
Усього		2 511	2 046	72	202	26	152	13

Важливим інструментом контролю за доставлянням ОП видавничої продукції видавцями та редакціями друкованих ЗМІ є їхні звіти за формами № 1-В (книги) та № 1-В (ЗМІ).

Фахівці відділу щороку регулярно здійснюють аналіз звітів, які відображають видавничу діяльність суб'єктів видавничої справи і суб'єктів діяльності друкованих ЗМІ.

У 2017 р. отримано квартальні звіти № 1-В (книги) про випуск книжкової продукції від 1218 видавців України: видавництв і видавничих організацій державної форми власності — 191, видавництв і видавничих організацій інших форм власності — 1027.

Під час опрацювання звітів виявлено, що загалом 197 видавців у 2017 р. випуск книжкової продукції не здійснювали.

При детальнішому аналізі звітності видавців у 2017 р. з'ясовано, що з-поміж державних видавництв, які належать до сфери управління Держкомтелерадіо, 9 надіслали звіти вчасно, з них 3 видавництва, про які йшлося вище, не здійснювали видавничу діяльність. Із порушенням строків надавали звіти 4 видавництва.

Видавець ДП "Державне спеціалізоване видавництво "Україна", м. Київ прозвітував лише за I, II, III квартали звітнього року.

З-поміж видавництв та видавничих організацій України, що належать до сфери управління інших державних установ, невчасно надали звіти 97, серед яких: Буковинський державний медичний університет, м. Чернівці; Кременецька обласна гуманітарно-педагогічна академія ім. Тараса Шевченка; Національний аерокосмічний університет ім. М. С. Жуковського, м. Харків; Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова, м. Київ; КП "Прилуцька міська друкарня" тощо.

Із запізненням надсилали звіти 548 суб'єктів видавничої справи України інших форм власності, серед яких: видавництво "Бахва", м. Одеса; ПП "Естеро", м. Рівне; ТОВ "Видавництво "Жорж", м. Харків; ТОВ "Іздателській центр", м. Одеса; ФОП Магура М. С., м. Трускавець; ГО "Асоціація "Новий Акрополь", м. Київ; ТОВ "Обнова компанії", м. Київ; ФОП Олек-

сієнко В. В., м. Горішні Плавні (Полтавська обл.); ТОВ "Ома-Пак", м. Харків; ТОВ "Світ успіху", м. Київ; ТОВ "Видавництво "Сигла", м. Київ; ФОП Сидоренко В. Б., м. Київ; МПП "Таля", м. Івано-Франківськ; ЗАТ "Університет імені Альфреда Нобеля", м. Дніпро; ПП "Формат", м. Ічня (Чернігівська обл.) тощо.

Загалом, із 17 550 назв книг та брошур, зазначених у звітах про випуск книжкової продукції, в Книжкову палату України доставлено ОП 17 418 назв книг і брошур, відповідно 132 — не доставлено. У відсотковому вираженні показник доставляння ОП книг і брошур за назвами у 2017 р. становить 99,2%, що свідчить про досить високий рівень доставляння видавцями ОП згаданих неперіодичних видань.

З вимогою щодо своєчасного надання звітів про випуск книжкової продукції та доставляння ОП і ліквідування заборгованості (877 звітів та 968 ОП видань) у 2017 р. суб'єктам видавничої справи України було направлено 9 офіційних (рекомендованих) та 217 листів електронною поштою. В результаті проведеної роботи 142 видавці ліквідували заборгованість та надіслали 410 звітів за формою № 1-В (книги), 86 видавців доставили ОП 836 видань.

У 2017 р. зі 126 видавців книжкової продукції, які звернулися в Книжкову палату України для отримання Міжнародних стандартних номерів книг (ISBNs), але не надали своєчасно звіти, 39 ліквідували свою заборгованість.

Відділом у 2017 р. було зареєстровано 118 нових суб'єктів видавничої справи, які отримали номери ISBNs, їхнім представникам надано консультації з питань доставляння ОП випущених ними видань та оформлення й надання звітів про випуск книжкової продукції Книжковій палаті України.

Упродовж 2017 р. із 2204 редакцій друкованих ЗМІ України, інших установ, фізичних осіб-підприємців, зареєстрованих у базі даних "Друковані засоби масової інформації України" (2015—2017 рр.), отримано звіти за формою № 1-В (ЗМІ) (піврічна) про випуск продукції друкованих ЗМІ за I, II півріччя лише від 645 суб'єктів діяльності ЗМІ, що становить 29,3% від їх загальної кількості, а

саме: редакції друкованих ЗМІ — 80; фізичні особи-підприємці — 61; інші установи — 504.

Під час опрацювання наданих звітів виявилось, що лише 521 суб'єкт діяльності друкованих ЗМІ з 645 надав звіти за I, II півріччя 2017 р. вчасно, серед них: Буковинський державний медичний університет, м. Чернівці; Видавничий дім "Гельветика", м. Херсон; Видавничий дім "Український Медіа Холдинг", м. Київ; Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського; Полтавський університет економіки і торгівлі; Глухівський національний педагогічний університет імені Олександра Довженка; Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського; ДВНЗ "Національний гірничий університет", м. Дніпро; ПП "Радіоінформ", м. Вінниця; КП "Редакція газети "Зоря", м. Лиман (Донецька обл.); КП "Запорізька міська друкарня "Дніпровський металург"; ТОВ "Видавнича група "АС", м. Київ; редакція газети "Голос Самбірщини", м. Самбір (Львівська обл.); Тернопільський державний медичний університет імені І. Я. Горбачевського; ТОВ "Видавничий будинок "Фактор", м. Харків; редакція районної газети "Сіверський край", м. Новгород-Сіверський (Чернігівська обл.) тощо.

Ще 124 суб'єкти звітували з порушенням строків надання звітності, серед них: ВДНЗУ "Українська медична стоматологічна академія", м. Полтава; Вінницький національний аграрний університет; ДУ "Інститут отоларингології ім. проф. О. С. Коломійченка НАМН України", м. Київ; Інститут законодавства Верховної Ради України, м. Київ; Національна металургійна академія України, м. Дніпро; ФОП Заславський О. Ю., м. Київ; ПП "Редакція газети "Николаевские новости", м. Миколаїв; ТОВ "Телерадіокомпанія "Торнадо", м. Одеса; ТОВ "Терно-граф", м. Тернопіль; Харківський державний університет харчування та торгівлі; ПП "Медіа-центр "Надросся", м. Корсунь-Шевченківський (Черкаська обл.); Національний історико-культурний заповідник "Гетьманська столиця" (Чернігівська обл.) тощо.

З 1819 назв друкованих ЗМІ, зазначених у звітах, у Книжкову палату України доставлено 1792 ОП назв цих видань, відповідно 24 — не доставлено, випуск 3 назв припинено.

За результатами опрацювання звітів про випуск друкованих ЗМІ у 2017 р. суб'єктам було направлено 4 офіційних (рекомендованих) та 182 листи електронною поштою з вимогою щодо ліквідування заборгованості з надання звітів та доставляння ОП видань. За підсумками проведеної роботи боржники надіслали 53 звіти, 62 суб'єкти доставили ОП 80 видань за назвами.

Загалом, упродовж 2017 р. 954 суб'єкти (566 видавців книжкової продукції та 388 редакцій, інших установ друкованих ЗМІ) отримали консультації від фахівців Книжкової палати України з питань виконання положень нормативних документів, законодавчих актів стосовно доставляння ОП видань і надання звітності.

Завдяки послідовній і наполегливій роботі фахівців відділу, що здійснюють оперативне інформування суб'єктів видавничої справи і суб'єктів діяльності друкованих ЗМІ про виявлені порушення норм Закону України "Про обов'язковий примірник документів", положень Постанови Кабінету Міністрів України "Про порядок доставляння обов'язкових примірників документів", надають роз'яснення щодо заповнення форм звітності № 1-В (книги) і № 1-В (ЗМІ) та своєчасного звітування, наполягають на беззастережному усуненні недоліків тощо, вдається досягти головної мети — поліпшення стану доставляння ОП й наповнення ними фонду Державного архіву друку Книжкової палати України, яка є науковим центром вітчизняної бібліографії.

Список використаної літератури

1. Про обов'язковий примірник документів : Закон України від 9 квіт. 1999 р. № 595-XIV // Офіційний вісник України. — 1999. — № 18. — С. 36.
2. Про адміністративні правопорушення : Кодекс України від 7 груд. 1984 р. № 8073-X. — Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/go/80731-10>. — Назва з екрана.
3. Про затвердження форм звітності № 1-В (книги) (квартальна) "Звіт про випуск книжкової продукції", № 1-В (ЗМІ) (піврічна) "Звіт про випуск продукції друкованих засобів масової інформації" та інструкцій щодо їх заповнення : Наказ Держкомтелерадіо від 09.01.2014 № 1. — Режим доступу : <http://comin.kmu.gov.ua>. — Назва з екрана.
4. Сенченко М. Проблеми Книжкової палати України і вітчизняного книговидання — 2012 рік / М. Сенченко // Вісник Книжкової палати. — 2013. — № 1. — С. 3—7.
5. Друж України (2016) : стат. зб. / уклад. С. Буряк. — Київ : Кн. Палата України, 2017. — 100 с.
6. Звіт про науково-дослідну роботу "Розроблення й аналіз зведених адміністративних даних випуску видань в Україні у 2017—2018 рр." (I квартал) / Кн. палата України ; кер. М. І. Сенченко ; виконавці: В. Т. Поляков [та ін.]. — Київ, 2018. — 48 с.

В статті представлені результати аналітичних досліджень, проведених в 2017 г., относительно доставки субъектами издательского дела и субъектами деятельности печатных СМИ обязательных экземпляров (ОЭ) изданий. Показатели, характеризующие уровень доставки ОЭ в 2017 г., приведены в сравнении с показателями 2016 г. Приведены также сведения о предоставлении издателями и редакциями СМИ отчетов о выпуске печатной издательской продукции.

The results of analytical researches, conducted in 2017 are presented in the article, in relation to delivery of publishing business subjects and by the subjects of activity of printing mass-media of mandatory copies (MC) of editions. Indexes, characterizing the level of delivery of MC in 2017, are resulted by comparison to indexes 2016 years. Information is resulted also about a grant publishers and releases of mass-media of reports on the issue of printing publishing products.

Надійшла до редакції 29 березня 2018 року